

N:o 188.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående ändrad lydelse af § 9 mom. 3 i tulltaxeunderrättelserna; gifven Stockholms slott den 26 april 1907.

Under återopande af bifogade utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för denna dag, vill Kungl. Maj:t, med ändring af det i nådig proposition den 22 nästlidne mars framställda förslag till ändrad lydelse af § 9 mom. 3 i de vid gällande tulltaxa fogade underrättelser om hvad vid taxans tillämpning iakttagas bör, härmed föreslå Riksdagen att besluta sådan ändring af nämnda moment, att detsamma erhåller följande lydelse:

»Förutom den tullrestitution, hvarom här ofvan förmäles, medgifves ock

A) åt idkare af kvarnrörelse vid utförsel sjöledes från tullplats af följande vid kvarnen framställda produkter, nämligen finsiktadt mjöl af hvete, råg eller korn samt gryn af hvete eller korn, restitution af den tull, som af honom blifvit erlagd för en motsvarande kvantitet från utlandet införd omalen spannmål af samma slag, hvarvid iakttages, att 100 kilogram hvete anses lämna 75 kilogram mjöl, 100 kilogram råg eller korn 66 $\frac{2}{3}$ kilogram mjöl och 100 kilogram hvete eller korn 66 $\frac{2}{3}$ kilogram gryn, samt i öfrigt under villkor:

- a) — — — — —
- b) — — — — —
- c) — — — — —
- d) — — — — —
- e) — — — — —
- f) — — — — —
- g) — — — — —

B) åt innehafvare af riskvarn vid utförsel sjöledes från stapelstad af vid kvarnen framställda risgryn eller af rismjöl, förmalet af likaledes vid kvarnen tillverkade, färdiga, hela eller brutna gryn, restitution af den tull, som blifvit erlagd för till varans framställning användt, af kvarninnehafvaren direkt från utlandet eller från frihamn infördt eller från nederlag eller frilager uttaget oskaladt ris, hvarvid förhållandet mellan den införda råvaran och den förädlade produkten beräknas sålunda, att 100 kilogram oskaladt ris anses lämna 75 kilogram gryn eller mjöl; skolande såsom villkor i öfrigt för restitutionens erhållande gälla:

a) att afsikten att af det förtullade riset förmala gryn eller mjöl för export anmäles i sammanhang med råvarans angifning till förtullning;

b) att utförseln sker vid samma tullkammare, där förtullningen ägt rum, såvida icke generaltullstyrelsen i särskildt fall annorlunda medgifvit;

c) att minst 2,000 kilogram gryn eller mjöl, hvar för sig eller tillsammans, på en gång utföras; skolande exportinlagan vara åtföljd af tillverkarens under edlig förpliktelse afgifna och af två vittnen till riktigheten bestyrkta försäkran därom, att den till utförsel angifna varan är exportörens egen förmalningsprodukt, äfvensom uppgift om tiden, då varan blifvit förtullad, och lägenheten, med hvilken införseln skett, samt, om varan helt och hållet eller delvis består af rismjöl, att mjölet framställts uteslutande af färdiga, hela eller brutna risgryn och är fritt från fodermjöl;

d) att det oskalade ris, som till varans framställning blifvit användt, skall vara inom de näst före utförseln förflutna tolf månaderna förtulladt;

e) att vederbörande tullkammare skall, efter exportvarans undersökning och nettoviktens utrönande samt säckarnas tullplombering och bevakning under transporten till och inlastningen i fartyget, härom meddela attest, hvilken såsom verifikation jämte angifningsinlaga och öfriga intyg bifogas tullkammarens utgående tulljournal;

f) att utförseln i öfrigt verificeras på sätt i denna paragraf finnes stadgadt beträffande öfriga varor, för hvilka tullrestitution är medgifven;

g) att det åligger vederbörande tullkammare att föra ett afräkningsdiarium för förtullningarna och exporterna, till hvilket formulär af generaltullstyrelsen fastställles; samt

h) att för utbekommande af här ifrågavarande restitution vederbörande äga att i till generaltullstyrelsen ställd, genom vederbörande

tullkammare dit insänd ansökning därom göra hemställen; börande dylik ansökning vara åtföljd af utdrag ur tullkammarens afräkningsdiarium och kvitterade tullräkningar å de tullafgifter, som belöpa för i afräkningsdiariet upptagna kvantiteter oskaladt ris.»

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres sjukdom:

GUSTAF.

Carl Swartz.

Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 26 april 1907.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: TINGSTEN,
ALBERT PETERSSON,
ALFRED PETERSSON,
HEDERSTIERNA,
DYRSSEN,
HAMMARSKJÖLD,
ROOS,
JUHLIN,
SWARTZ.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Swartz anförde i underdånighet:

I § 9 mom. 3 tulltaxeunderrättelserna är under vissa villkor innehafvare af riskvarn vid utförsel af vid kvarnen framställda risgryn tillerkänd rätt till restitution af den tull, som blifvit erlagd för till varans framställning användt, af kvarninnehafvaren direkt från utlandet infördt eller från nederlag uttaget oskaladt ris, hvarvid förhållandet mellan den införda råvaran och den förädlade produkten beräknas sålunda, att 100 kilogram oskaladt ris anses lämna 75 kilogram gryn.

Med anledning närmast af en därom i särskildt fall, hvarom jag strax skall nämna, gjord framställning anhåller jag nu att få under-

ställa Kungl. Maj:t frågan, huruvida icke den tullrestitution, som sålunda medgifvits beträffande risgryn, bör utsträckas att under hufvudsakligen enahanda villkor gälla äfven med afseende å rismjöl.

Hos Kungl. Maj:t har aktiebolaget Göteborgs ris- och valskvarn i underdånighet anfört besvär däröfver, att, sedan bolaget, som under maj månad år 1906 till utlandet utfört — jämte ett större parti risgryn — 8,802,5 kilogram rismjöl, allt af bolaget tillverkad af från utlandet infördt oskaladt ris, hos generaltullstyrelsen anhållit om restitution af belöpande tull för icke blott den mot de utförda risgrynen utan jämväl den mot det utförda rismjölet svarande myckenheten oskaladt ris, hvilken tullafgift, hvad rismjölet beträffade, utgjorde 434 kronor 25 öre, styrelsen genom beslut den 3 juli 1906 förklarar ansökningen i denna del icke kunna bifallas.

Till stöd för besvären har bolaget anfört, bland annat, att rismjöl framställdes genom det redan färdigpolerade risgrynets sönderkrossande mellan två valsar, hvadan mellan dessa bägge produkter ej förefunnes annan skillnad i afseende å beståndsdelar än den rent mekaniska af större och mindre partiklar, hvarvid emellertid vore att märka, att utbytet af rismjöl blefve mindre än af risgryn, alldenstund en viss procent naturligtvis bortginge under det rent mekaniska arbetet vid risgrynets sönderkrossande till rismjöl.

I sitt öfver besvären afgifna underdåniga utlåtande har generaltullstyrelsen, då det varuparti, besvären afsåge, ostridigt utgjorts af rismjöl, men jämlikt § 9 mom. 3 B tulltaxeunderrättelserna förmånen af tullrestitutionen finge åtnjutas allenast för risgryn, hemställt, att besvären måtte lämnas utan afseende.

Tekniska högskolan, hvars utlåtande öfver besvären inforrats, har i sådant afseende öfverlämnat ett yttrande af professorn i mekanisk teknologi vid högskolan G. Selligren, som därvid anfört, bland annat, att rismjöl framställdes af polerade eller putsade, från kliartade ämnen och andra föroreningar noggrant befriade gryn och sålunda vore en produkt till kvaliteten fullt jämförlig med bästa risgryn, fastän erhållen genom en längre drifven förädling.

Vidare har byråingenjören vid finansdepartementets kontroll- och justeringsbyrå, filosofie doktorn Å. G. Ekstrand i afgifven promemoria anfört, att det rismjöl, hvarom här vore fråga, erhöles genom finmalning af s. k. småbruck, eller brottstycken af risgryn. Denna malning syntes försiggå utan annan förlust än en högst obetydlig afdamning, som vid välordnad drift sannolikt ej behöfde tagas i betraktande. Under det att risgrynen, äfven den mindre småbrucken, lätt kunde

identifieras såsom risgryn, vore i fråga om rismjölet den möjligheten ej utesluten, att det kunde vara uppblandadt med något ljust slipmjöl, en affallsprodukt från risgrynnens framställning; men då rent rismjöl af gryn eller bruck vore nästan snöhvitt och äfven en ringa tillsats af ljust slip- eller fodermjöl förmörkade dess färg, syntes det genom jämförelse med ett standardprof ej vara svårt att afgöra rismjölets beskaffenhet. Under sådana förhållanden funnes ingen anledning att ej medgifva tullrestitution för af risgryn — eller bruck däraf — beredt rismjöl efter alldeles samma grunder som för risgryn, eller så, att 100 kilogram råris ansåges lämna 75 kilogram från fodermjöl fritt rismjöl.

Härefter har aktiebolaget Göteborgs ris- och valskvarn till Kungl. Maj:t ingifvit en skrift, däri bolaget, under framhållande af den stora betydelse, rätten till tullrestitution vid export äfven af rismjöl skulle hafva för risindustrien i Sverige, i underdånighet anhållit, att, om sådan rätt icke kunde medgifvas utan särskildt stadgande härom, Kungl. Maj:t måtte till Riksdagen aflåta nådig proposition i sådant syfte.

Öfver denna framställning har generaltullstyrelsen afgifvit infor dradt underdånigt utlåtande och därvid, med hänsyn till hvad i ämnet anförts af professorn Selligren och filosofie doktorn Ekstrand, tillstyrkt intagande i tulltaxeunderrättelserna af bestämmelser om rätt till tullrestitution äfven vid utförsel af rismjöl efter enahanda beräkningsgrund och på samma villkor, som nu vore gällande i fråga om utförsel af risgryn, därvid dock såsom ytterligare villkor för restitution borde föreskrifvas, att den försäkran, som det ålåg tillverkare att afgifva, skulle innehålla, att rismjölet framställdes uteslutande af hela eller brutna risgryn och vore fritt från fodermjöl.

Då i § 9 mom. 3 B tulltaxeunderrättelserna tullrestitution är medgifven allenast vid utförsel af risgryn, lärer, så länge berörda bestämmelse är gällande, restitution af tull för utfördt rismjöl icke kunna på de i nämnda moment föreskrifna villkor medgifvas, och således aktiebolaget Göteborgs ris- och valskvarns förut omförmälda besvär icke heller kunna bifallas.

En annan sak är, att restitution äfven för rismjöl redan nu kan ifrågakomma i den ordning, som i 5 mom. af nyssnämnda § är stadgadt — eller efter generaltullstyrelsens pröfning för hvarje fall och enligt de grunder, som af styrelsen bestämmas. — något hvarom emellertid nu ej är fråga.

Enär emellertid af de sakkunnigas förut omförmälda uttalanden framgår, att rismjöl är en produkt, hvilken erhålles genom förmalning

af risgryn, synes icke något giltigt skäl förefinnas, hvarför icke restitution enligt hufvudsakligen enahanda grunder skulle medgifvas för den förra varan som för den senare, under förutsättning naturligen att denna framställts genom förmalning af gryn, tillverkade inom landet af utrikes ifrån infördt, oskaladt ris.

Då rismjålet tillverkas af risgryn, kan gifvetvis utbytesprocenten af rismjöl i förhållande till det råa, oskalade riset i hvarje fall icke vara större än vid tillverkning af risgryn. Under förutsättning att den nu gällande utbytesprocenten för sistnämnda fall är riktigt afvägd, synes det därför icke kunna antagas för statsverket medföra någon förlust att medgifva enahanda restitution för rismjöl som för risgryn. Visserligen är, på sätt erinradt blifvit, den möjlighet icke alldeles utesluten, att rismjöl kan uppblandas med slip- eller fodermjöl, uppkommet vid grynberedning. I fall emellertid, i öfverensstämmelse med hvad generaltullstyrelsen hemställt, såsom villkor för restitution vid utförsel af rismjöl fordras, förutom hvad beträffande restitution för risgryn är föreskrifvet, af tillverkaren afgifven edlig försäkran, att mjålet framställts uteslutande af färdiga, hela eller brutna risgryn och är fritt från fodermjöl, torde faran af missbruk i berörda hänseende få anses undanröjd.

Med afseende å nu omförmälda förhållanden och då den ifrågasatta rätten till restitution vid utförsel af rismjöl är en förmån af afsevärd betydelse för riskvarnindustrien inom landet, finner jag mig böra tillstyrka vidtagande af åtgärd i sådant syfte.

Hvad beträffar tiden för de sålunda föreslagna nya bestämmelsernas ikraftträdande, synes denna lämpligen kunna sättas till den 1 nästkommande juli.

I detta sammanhang tillåter jag mig erinra, att Kungl. Maj:t, med föranledande af de för innevarande års Riksdag framlagda förslag till förordningar om frihamn och frilager, i nådig proposition den 22 nästlidne mars föreslagit Riksdagen att besluta, att, bland annat, nu ifrågavarande moment af 9 § tulltaxeunderrättelserna skulle erhålla viss förändrad lydelse. De genom nyssnämnda proposition föreslagna ändringar, hvilka, såvidt nu är i fråga, allenast åsyftade att med afseende å restitution af tull för risgryn likställa råvarans införande från frihamn eller uttagande från frilager med dess införande direkt från utlandet, beröras naturligen icke af den nu föreslagna utsträckningen af momentets tillämpning.

På grund häraf samt med åberopande af hvad af mig i öfrigt anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte, med ändring af det i omförmälda nådiga proposition den 22 nästlidne mars framställda för-

riktigheten bestyrkta försäkran därom, att den till utförsel angifna varan är exportörens egen förmalningsprodukt, äfvensom uppgift om tiden, då varan blifvit förtullad, och lägenheten, med hvilken införseln skett, samt, om varan helt och hållet eller delvis består af rismjöl, att mjölet framställts uteslutande af färdiga, hela eller brutna risgryn och är fritt från fodermjöl;

d) att det oskalade ris, som till varans framställning blifvit användt, skall vara inom de näst före utförseln förflutna tolf månaderna förtulladt;

e) att vederbörande tullkammare skall, efter exportvarans undersökning och nettoviktens utrönande samt säckarnas tullplombering och bevakning under transporten till och inlastning i fartyget, härom meddela attest, hvilken såsom verifikation jämte angifningsinlaga och öfriga intyg bifogas tullkammarens utgående tulljournal;

f) att utförseln i öfrigt verificeras på sätt i denna paragraf finnes stadgadt beträffande öfriga varor, för hvilka tullrestitution är medgifven;

g) att det åligger vederbörande tullkammare att föra ett afräkningsdiarium för förtullningarna och exporterna, till hvilket formulär af generaltullstyrelsen fastställles; samt

h) att för utbekommande af här ifrågavarande restitution vederbörande äga att i till generaltullstyrelsen ställd, genom vederbörande tullkammare dit insänd ansökning därom göra hemställan; börande dylik ansökning vara åtföljd af utdrag ur tullkammarens afräkningsdiarium och kvitterade tullräkningar å de tullafigifter, som belöpa för i afräkningsdiariet upptagna kvantiteter oskaladt ris.»

Hvad föredragande departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets öfriga ledamöter instämde, behagade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bilagan litt. — vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
A. W. Cygnæus.